

2022/2038(INI)

2.3.2023

ARVAMUS

Esitaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Saaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi rakendamise kohta
(2022/2038(INI))

Arvamuse koostaja: Marc Angel

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et liikmesriigid üksi ei suuda piisavalt saavutada audiovisuaalmeedia teenuste jaoks sisepiirideta ala loomist, mis pakuks ka üldist huvi pakkuvate eesmärkide kõrgetasemelist kaitset, ning seetõttu oleks seda parem saavutada liidu tasandil;
 - B. arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi¹ viimane läbivaatamine, mis võeti vastu 28. novembril 2018, andis raamistikuga päritoluriigi põhimõtte tugevdamiseks ja tarbijate, eelkõige alaealiste laste ja puuetega inimeste kaitse parandamiseks internetis;
 - C. arvestades, et vastavalt läbivaadatud audiovisuaalmeedia teenuste direktiivile toob Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörihm kokku sõltumatute riiklike reguleerivate asutuste esindajad audiovisuaalteenuste valdkonnas, et anda komisjonile nõu audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi järjepideval rakendamisel ja vahetada parimaid tavaid;
 - D. arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi märkimisväärselt hilinevad ülevõtmised liikmesriikides vähendab selle tõhusust;
 - E. arvestades, et tuleb tagada kooskõla audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi ja asukohapõhise tõkestuse määruse² vahel; arvestades, et komisjoni aruandes asukohapõhise tõkestuse määruse³ esimese lühiajalise läbivaatamise kohta on märgitud, et eelkõige audiovisuaalse sisu osas astub komisjon dialoogi sidusrühmadega, et edendada kvaliteetse sisu ringlust kogu ELis; arvestades, et see dialoog lisati meedia ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskavasse⁴ seitsmenda meetmena;
1. rõhutab audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi nõuetekohase rakendamise tähtsust, eesmärgiga luua audiovisuaalteenuste jaoks turvalisem ja õiglasem raamistik ning tagada tarbijakaitse kõrge tase; peab kahetsusväärseks, et mitte kõik liikmesriigid ei ole audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi rakendanud, suurendades seeläbi ühtse turu killustatust, luues põhjendamatuid tõkkeid ja kahjustades meedia mitmekesisust Euroopas; julgustab kõiki liikmesriike seda kiiresti rakendama;
 2. on mures, et ülevõtmisega viivitamise tõttu ei ole täiemahuline järeelhindamine praegu täielikult võimalik;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 60I, 2.3.2018, lk 1).

³ COM(2020)0766.

⁴ COM(2020)0784.

3. rõhutab, kui oluline on päritoluriigi tugevdatud põhimõte, mis aitab teenuseosutajatel eeskirju järgida ja hõlbustab teenuste piiriülest osutamist, pakkudes õiguskindlust ja paremat arusaamist eeskirjadest, mida teenuseosutajad peavad järgima, tugevdades samal ajal tarbijakaitset ühtsel turul; rõhutab, et päritoluriigi põhimõte on audiovisuaalmeedia teenuste ühtse turu saavutamiseks hädavajalik ning jätkuvalt asjakohane, et stimuleerida investeerimist uuenduslikesse ja loomingulistesse toodetesse; märgib, et kõrvalekaldumine päritoluriigi põhimõttest võib viia ühtse turu killustumiseni ja tekitada piiriüleste teenuste jaoks halduskoormust;
4. rõhutab, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 7 kohaselt peavad meediateenuse osutajad põhjendamatu viivituse tagama, et audiovisuaalteenused tehakse puuetega inimestele pidevalt ja järk-järgult kättesaadavamaks kooskõlas direktiivis (EL) 2019/882 sätestatud ligipääsetavusnõuetega; peab siiski kahetsusväärseks, et nende kohustuste täitmisel on liikmesriikide vahel olulisi erinevusi; on mures selle pärast, et viivituste ja erinevuste tõttu ülevõtmisel ei tegele liikmesriigid nõuetekohaselt puuetega inimeste vajadustega, ning tuletab seetõttu meelde, et on äärmiselt oluline, et iga liikmesriik määraks põhjendamatu viivituse tagamiseks hõlpsasti juurdepääsetava ja avalikult kättesaadava veebipõhise kontaktpunkti;
5. tuletab meelde, et meediateenuse osutajad peaksid riiklikele reguleerivatele asutustele või organitele juurdepääsetavusega seotud meetmete rakendamise korrapäraselt aru andma; kutsub komisjoni üles edendama parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel ning ka meediateenuse osutajate vahel; rõhutab vajadust koordineerida audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi ja direktiivi (EL) 2019/882 rakendamist, et saavutada puuetega inimeste jaoks parim võimalik tulemus;
6. tuletab meelde audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi põhisätteid alaealiste kaitseks, eelkõige keeldu töödelda alaealiste andmeid äriliste teadaannete jaoks ja sätteid tootepaigutuse kohta ning sellise sisu, sealhulgas ebatervislike toitute ja jookidega seotud sisu kontrollimise ja reguleerimise tugevdamise kohta, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks nende eeskirjade range rakendamise ja nõuetekohase jõustamise; märgib, et iseregulatsiooni tegevusjuhendid võivad etendada selles olulist rolli, ja rõhutab, et nad peaksid arvesse võtma turundusmeetodite kiiret arengut;
7. rõhutab vajadust tagada reklaamide, sealhulgas sotsiaalmeedia mõjutajate esitatud reklaamide suhtes kehtivate läbipaistvuseeskirjade nõuetekohane jõustamine;
8. rõhutab hästi toimiva ja kõrgetasemelise tarbijakaitsega meedia siseturu tähtsust; rõhutab, et kavandatava Euroopa meediavabaduse seaduse eesmärk on veelgi tõhustada koostööd riiklike reguleerivate asutuste vahel, luues Euroopa meedianõukogu; rõhutab, et nende uute kohustuste täitmiseks ning tarbijate õiguste ja valikuvõimaluste tõhusaks tugevdamiseks tuleb tagada sõltumatus ning piisavad rahalised ja inimressursid; rõhutab, kui oluline on vältida nende kahe vahendi kattumist, et säilitada nende tõhusus;
9. rõhutab vajadust selgitada, kuidas audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi rakendamine täiendab muude asjakohaste ELi õigusaktide, näiteks hiljuti vastu võetud digiteenuste

õigusakti⁵ rakendamist, märkides, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi tuleks käsitleda erinormina digiteenuste õigusaktis sätestatud üldkohaldatava raamistiku suhtes, et tagada tarbijate kõrgetasemeline kaitse ning järjepidev ja kooskõlastatud õigusraamistik kõigis liikmesriikides;

10. rõhutab vajadust tagada täielik vastavus sellistele põhimõtetele nagu mittediskrimineerimine, tarbijakaitse, tehnoloogiline ja võrguneutraalsus, usaldusväärsus ja kaasatus, ning nõuab kasutajate õiguste jõulisemat kaitset; märgib, et kommertsteadaannetega seotud tarbijakaitse erineva taseme tõttu puuduvad audiovisuaalmeedia teenuste ja videote jagamise platvormide jaoks võrdsed tingimused, mis kahjustab tarbijakaitset, ning kutsub komisjoni üles seda küsimust käsitlema; tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepinguga ja audiovisuaalmeedia teenuste direktiiviga keelatakse diskrimineerivad piirangud meediateenuste vabale liikumisele; rõhutab vajadust tagada, et audiovisuaalmeedia sisu oleks võimalik edastada selle loojate ja levitajate poolt ette nähtud kiiruse ja kvaliteediga; on vastu kõigile katsetele piirata sellega seoses võrgu neutraalsuse põhimõtte kohaldamist; on mures audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi rakendamise pärast teatavates liikmesriikides, eelkõige Ungaris, kus riiklik seadus keelab või piirab LGBTI-kogukondade ja teemade kuvamist sisu kavandamisel ja reklaamimisel, mis kujutab endast ELi väärtuste, põhimõtete ja seaduste selget rikkumist; tuletab meelde, et riiklikud õigusaktid, millega rikutakse ELi põhiõiguste hartast, Euroopa Liidu lepingust, Euroopa Liidu toimimise lepingust ja ELi siseturgu käsitlevatest õigusaktidest, sealhulgas audiovisuaalmeedia teenuste direktiivist tulenevaid põhiõigusi, ei avalda mitte ainult negatiivset mõju tarbijatele, vaid kahjustavad ka ettevõtlusõigust; märgib, et komisjon algatas sellega seoses Ungari vastu rikkumismenetlused, ja soovib tungivalt komisjonil võtta selles liikmesriigis põhjalikke järelmeetmeid ning tagada ka audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi nõuetekohane jõustamine kogu liidus;
11. rõhutab vajadust tagada ringhäälingusignaali terviklikkust kaitsvate uute sätete nõuetekohane rakendamine ning julgustab liikmesriike võtma vastu terviklikke ja tõhusaid eeskirju, et kaitsta ringhäälingusignaali terviklikkust kõigil asjaomastel veebiplatvormidel ja kasutajaliidestel, mida kasutatakse juurdepääsuks audiovisuaalmeedia teenustele;
12. võtab teadmiseks sätte, millega tunnustatakse liikmesriikide suutlikkust tagada üldist huvi pakkuvate audiovisuaalmeedia teenuste esiletõstmine; rõhutab vajadust tagada selle sätte nõuetekohane rakendamine; juhib tähelepanu sellele, et ainult mõned liikmesriigid on võtnud meetmeid, et tagada üldist huvi pakkuvate audiovisuaalmeedia teenuste esiletõstmine, ning kutsub komisjoni üles esitama suuniseid seoses artikliga 7a;
13. on seisukohal, et teenuste vaba liikumine tuleks tagada koos kultuurilise mitmekesisuse kaitsega; väljendab heameelt selle üle, et tellitavate videoteenuste kataloogides on Euroopa päritoluga teostele kiiresti ja tõhusalt kehtestatud 30 % kvoodikohustus, mis on avaldanud positiivset mõju kultuurilisele mitmekesisusele, suurendades ELi publiku kokkupuudet Euroopa päritoluga teostega ja pakkudes Euroopa loomingule rohkem võimalusi jõuda vaatajateni kogu ELis; rõhutab samal ajal, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivist erinevad kvoodid Euroopa päritolu teoste osakaalu, riiklike teoste

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).

alamkvootide, täiendavate investeerimisnõuete ja keerukate rahalise toetuse kohustuste osas tekitavad turuosalistele märkimisväärseid nõuete täitmisega seotud kulusid ja võivad kahjustada ühtse turu terviklikkust; rõhutab lisaks, et voogedastus on siseturul meediale juurdepääsu väljakujunenud vorm, ning kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles täiendavalt täpsustama audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi Euroopa päritolu teoseid puudutavate eeskirjade võimalikku kohaldamist muusika voogedastusteenuste suhtes, vähemalt seoses reklaamimise, esiletõstmise ja leitavusega;

14. märgib võimalusi, mida ELi-välised suured tellitavad videoteenused pakuvad Euroopa audiovisuaalvaldkonna loojatele ja tootjatele, kuid juhib samuti tähelepanu võimalikele probleemidele, arvestades, et Euroopa päritolu teoste määratlus hõlmab teoseid, mis on pärit nii Euroopa Liidu liikmesriikidest kui ka piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni osalisriikidest, nagu Ühendkuningriik; kutsub komisjoni üles uurima mõju kogu väärtusahelale Euroopa kultuuri- ja loomesektoris ning seda, kuidas need platvormid vastavad liidu siseturu eeskirjadele; rõhutab vajadust toetada Euroopa VKEsid, mis on vajalikud audiovisuaalsektori nõuetekohaseks toimimiseks ja mitmekesise pakkumise jaoks, mis suurendab tarbijate valikuvõimalusi;
15. tuletab meelde, et piiriülene juurdepääs veebis pakutavatele kaupadele ja teenustele peaks olema Euroopa tarbijate jaoks tagatud ilma igasuguse diskrimineerimiseta, olenemata tarbijate asukohast, elukohast või kodakondsusest; märgib sellega seoses, kui oluline on tagada kooskõla audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi ja asukohapõhise tõkestuse määruse vahel, võttes arvesse, et viimati nimetatud määrus ei hõlma audiovisuaalset sisu, ja märgib, et kaasaskantavuse määrusega⁶ on tehtud edusamme tarbijate hüvanguks; tuletab meelde, et teatavad takistused on endiselt alles, eelkõige audiovisuaalteenuste osutamisel, ning kutsub komisjoni üles kõrvaldama põhjendamatud, ebaproportsionaalsed ja diskrimineerivad tõkked; tuletab komisjonile meelde, et ta esitaks Euroopa Parlamendile oma sidusrühmadega peetud dialoogi tulemused asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisala võimaliku laiendamise kohta;
16. rõhutab, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamisala on laiendatud, et kehtestada artikli 28b alusel videote jagamise platvormi teenuseosutajatele teatavad kohustused, näiteks nõue võtta asjakohaseid meetmeid, et kaitsta alaealisi kahjuliku sisu eest ning kõiki kasutajaid vägivallale või vihkamisele õhutava sisu eest; rõhutab vajadust tagada nende sätete nõuetekohane rakendamine;
17. tuletab meelde, et 2020. aastal avaldatud komisjoni teatise „Suunised audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohase videojagamisplatvormi teenuse määratluse olulise funktsionaalsuse kriteeriumi praktilise kohaldamise kohta“ kohaselt pakuvad videojagamisplatvormi teenused audiovisuaalset sisu, millele üldsusel on üha ulatuslikum juurdepääs, ning see kehtib ka sotsiaalmeediateenuste kohta, millest on saanud oluline teabejagamisvahend; tuletab lisaks meelde, et nende suuniste kohaselt võivad teatavad sotsiaalmeediateenused kuuluda videojagamisplatvormi käsitlevate uute eeskirjade kohaldamisalasse, kui need vastavad teatavatele kriteeriumidele.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1128 võrgusisuteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul (ELT L 168, 30.6.2017, lk 1).

**LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST,
KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA ON TEAVET SAANUD**

Loetelu koostamine on vabatahtlik ning selle eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse koostaja. Arvamuse koostaja sai arvamuse projekti koostamisel teavet järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
Motion Picture Association EMEA
Association of Commercial Television and Video on Demand Services in Europe
EBU-UER (European Broadcasting Union)
EUROCINEMA, Association de producteurs de cinéma et de télévision
Federation of European Screen Directors
Netflix International B.V.
Society of Audiovisual Authors
European Film Agency Directors
European Advertising Standards Alliance
GESAC (European Grouping of Societies of Authors and Composers)

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	2.3.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Adam Bielan, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Clara Aguilera, Marc Angel, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Christian Doleschal, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Tsvetelina Penkova, Romana Tomc, Kosma Złotowski
Lõpphääletusel kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Patrick Breyer, Ljudmila Novak, Javier Zarzalejos

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

33	+
PPE	Deirdre Clune, Christian Doleschal, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Ljudmila Novak, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Romana Tomc, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Róza Thun und Hohenstein, Marco Zullo
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Marc Angel, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Patrick Breyer, Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Katrin Langensiepen

3	-
ECR	Adam Bielan, Beata Mazurek, Kosma Złotowski

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu